

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει το Ινστιτούτο Υγείας του παιδιού κακοποίηση ονομάζουμε το φαινόμενο κατά το οποίο ένας ή περισσότεροι ενήλικες προκαλούν ή επιτρέπουν να προκληθούν στο παιδί σωματικές κακώσεις ή συνθήκες στέρησης ώστε συχνά να επιφέρουν σοβαρές διαταραχές σωματικής, νοητικής, συναισθηματικής ή κοινωνικής μορφής ακόμα και το θάνατο.

Έρευνες του Ινστιτούτου Υγείας του παιδιού δείχνουν πως η κακοποίηση αφορά την Ελλάδα σε περίπου 20.000 παιδιά ετησίως από τα οποία το 6% χάνουν τη ζωή τους και το 8% παθαίνουν κάποιας μορφής αναπηρία.

Οι κύριες μορφές της κακοποίησης και της παραμέλησης παιδιών είναι:

Ψυχολογική κακοποίηση

Συμπεριφορές και πράξεις που περιλαμβάνουν υποτίμηση, εκφοβισμό, εκμετάλλευση, απόρριψη και απομόνωση.

Σωματική κακοποίηση

Τραυματισμοί ή κακώσεις που δεν οφείλονται σε ατυχήματα και παρατηρούνται συχνότερα στο κεφάλι και στα άκρα του παιδιού. Από την κλινική εξέταση μπορούν να διαπιστωθούν μελανιές, δαγκώματα, κάψιμο από τσιγάρα καθώς και εσωτερικές κακώσεις.

Σεξουαλική παραβίαση – Αιμομιξία

Η έκθεση παιδιών ή η συμμετοχή παιδιών και εφήβων σε πράξεις και συμπεριφορές με σεξουαλικό περιεχόμενο υποκινούμενες από ενήλικα, οι οποίες έχουν ως σκοπό την σεξουαλική ικανοποίηση ή διέγερση του ενήλικα. Συνήθως οι ενήλικες έχουν σχέση οικειότητας ή φροντίδας με το παιδί. Εδώ εντάσσεται και η σεξουαλική εκμετάλλευση (παιδική πορνεία, πορνογραφία).

Παραμέληση

Η ιατρική φροντίδα, η διατροφή, η ένδυση, η στέγαση και η σχολική φοίτηση είναι ακατάλληλη έως έντονα ανεπαρκής και θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ανάπτυξη και την υγεία του παιδιού.

Σύμφωνα με την Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής τα συχνότερα προβλήματα που παρουσιάζονται στα κακοποιημένα παιδιά είναι:

Συναισθηματικές διαταραχές, χαμηλή αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση

Παρορμητική και αντικοινωνική συμπεριφορά, αυξημένα προβλήματα σωματικής υγείας, χαμηλές σχολικές επιδόσεις που συνοδεύονται από μαθησιακές δυσκολίες, προβλήματα με ναρκωτικά, μέχρι και σκέψεις αυτοκτονίας.

Επίσης μπορεί να παρουσιάζουν φοβισμένη και επιφυλακτική στάση απέναντι στους άλλους και απέναντι στο σωματικό άγγιγμα κυρίως όταν βλέπουν απότομες κινήσεις όπως το σήκωμα του χεριού.

Στοιχεία ψευδοωριμότητας, δηλαδή το παιδί να δείχνει προβληματισμένο, σοβαρό και λιγότερο αυθόρμητο από ότι οι συνομήλικοί του.

Όσον αφορά την βρεφική και πρώτη ηλικία το παιδί εκδηλώνει έντονο κλάμα ή εκρήξεις οργής που δεν σταματούν εύκολα ενώ στην εφηβεία ο θυμός εκτονώνεται μέσω αντικοινωνικής και αυτοεπιθετικής συμπεριφοράς.

Τα αίτια που σχετίζονται με την κακοποίηση των παιδιών από τους γονείς τους είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Μερικές καταστάσεις που είναι δυνατόν να συνδέονται με κακοποίηση είναι: παιδιά που γεννήθηκαν χωρίς να τα θέλουν οι γονείς τους. Παιδιά με γονείς που βρίσκονται σε μια εχθρική διαδικασία διαζυγίου ή υπάρχουν προβλήματα στις σχέσεις του ζευγαριού.

Γονείς που είναι σωματικά ή διανοητικά ανάπηροι. Έχουν χαμηλό κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο, είναι ναρκομανείς ή αλκοολικοί.

Γονείς που είχαν οι ίδιοι κακές σχέσεις με τους γονείς τους και τις περισσότερες φορές υπήρξαν οι ίδιοι θύματα κακοποίησης.

Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι οι γονείς που κακοποιούν είναι άτομα τα οποία χρήζουν φροντίδας, στήριξης και βοήθειας από ειδικούς.

Είναι λοιπόν απαραίτητο να ενημερώνονται οι αρμόδιες αρχές για να προστατευτεί η ζωή του παιδιού αλλά και για να αντιμετωπιστούν τα ιατρικά προβλήματα. Να μεταφερθεί το παιδί σε ασφαλές μέρος και να του δοθεί βοήθεια από ειδική διεπιστημονική ομάδα. Επίσης να γίνει ψυχοδιαγνωστική εκτίμηση και συμβουλευτική στήριξη του παιδιού και των γονέων.

ΠΗΓΕΣ

- ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ
- ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ
- ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ